

Mer om Ytterå Mejeri

Ytterå Mejeri

I Kullborgs skola samlades den 7 maj 1910 några lantbrukare från orten för att höra om intresse fanns att bilda en andelsmejeriförening. En kommitté bildades: Greve Mörner, Herrborum, Conrad Johansson Ytterby. Carl Carlsson Askesum Fredriksson Hersebråta. C Herrman Norrum.

Hammarkinds mejeriförening bildades 23 juli 1910.

Man beslöt att köpa tomtmark av Johansson i Ytterby och att namnet skulle vara Ytterå. Till byggmästare antogs David Johansson, Bråsätter. Hans anbud var 8 400 kronor. Östergötlands maskinaffär i Linköping levererade maskinerna.

En mejerska, Olga Hellberg anställdes, senare även en manlig medhjälpare. Prisexempel år 1913, mjölken betalades 7,35 öre/kg och smöret såldes till ett medelpris av 2,14 kr/kg. Priset för helfet ost: 1,20 kr/kg. halvfet ost 0.85 kr.

Bönderna turades om att med hästskjuts köra mjölken till mejeriet. Ost och smör tillverkades, varav det mesta transporterades till Skåresta järnvägsstation eller till Stegeborgs brygga för vidare befordran till olika köpare.

Andelsföreningen upphörde 1925, då mejeriet övertogs av Henning Rolf. Man började transportera mjölken med 2 stycken lastbilar.

Det var ett tungt arbete att lasta av och på 50 l mjölkflaskor.

Vid 6-tiden på morgonen började chaufförerna lasta sina bilar med den skummjolk som bönderna tog tillbaka från mejeriet. Även ost och smör skulle med. Efter ett par timmar, var de tillbaka med den mjölk som skulle separeras. Till osttillverkningen användes i regel söt mjölk. Ytterå var berömt för sina goda ostar på ett kilo, men även ostar på 15 kg tillverkades. Ett ostlager fanns, där man förvarade de färdiga ostarna, som skulle ses över och vändas varje dag, innan de var färdiga.

Hösterums mjölkbil

När M.C tog över driften upphörde smörtillverkningen. Grädden från Ytterå skickades med Hösterums mjölkbil till mejeriet i Söderköping.

Alla delar till den stora separatorn och övriga delar diskades i mycket hett vatten, i ett stort träkar. I anslutning till mejeridriften hade H Rolf även svinuppfödning.

Ett tungt arbete på hushållssidan var tvätten, av de vita kläder, som användes av personalen i mejeriet. Tvättmaskin fanns ej. Man fick skura och koka kläderna, efter torkning, strykas med pressveck på byxorna, ty fin och proper ville man vara.

År 1934 tog Mjolkcentralen över för att driva mejeriet till år 1940, då mejerirörelsen vid Ytterå upphörde och verksamheten flyttades till Söderköping. Byggnaden inköptes senare av Sten Andersson Tallborg, som där bedrev smidesverkstad.